

การอบรมด้วยระบบการเรียนรู้ออนไลน์ในบทเรียน
ความเข้าใจและการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลอย่างมีประสิทธิภาพ (Understanding and using digital technology)

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ
๒. เพื่อให้ผู้เรียนรู้เท่าทันสื่อดิจิทัล คิด วิเคราะห์ แยกแยะ สื่อดิจิทัลเพื่อเลือกใช้ในการทำงานได้อย่างเหมาะสม
๓. เพื่อให้ผู้เรียนปฏิบัติงานด้านดิจิทัลได้อย่างถูกต้องและปลอดภัย
๔. เพื่อให้ผู้เรียนมีความเข้าใจในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อทำงานผลิตชุดข้อมูลสำหรับการบริการสาธารณะ

สาระสำคัญ

ในยุคปัจจุบันเทคโนโลยีดิจิทัลเข้ามามีบทบาทสำคัญในทุกด้านของชีวิต ไม่ว่าจะเป็นการทำงาน การสื่อสาร การเรียนรู้ หรือการให้บริการภาครัฐ การเข้าใจและใช้เทคโนโลยีดิจิทัลอย่างมีประสิทธิภาพจึงไม่ใช่เพียงทักษะเสริม แต่เป็นทักษะพื้นฐานที่จำเป็น (Digital Literacy) สำหรับทุกคน

การใช้เทคโนโลยีให้เกิดประโยชน์สูงสุดไม่ได้หมายถึงแค่การใช้งานเป็นเท่านั้น แต่รวมถึงการคิดวิเคราะห์ เลือกใช้ข้อมูลอย่างถูกต้อง มีจริยธรรมและปลอดภัยจากภัยคุกคามทางไซเบอร์ เพื่อให้สามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและปรับตัวทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกดิจิทัล

๑) จริยธรรมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ หมายถึง หลักศีลธรรมจรรยาที่กำหนดขึ้นเพื่อใช้เป็นแนวทางปฏิบัติ หรือควบคุมการใช้ระบบคอมพิวเตอร์และสารสนเทศ หลักของความถูกต้องและความผิดที่บุคคลใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติ และสรุปเป็นหลักเกณฑ์ที่ประชาชนตกลงร่วมกัน เพื่อใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติร่วมกันในสังคม มุ่งเน้นให้ผู้ใช้อุปกรณ์อย่างถูกต้องเหมาะสมและคำนึงถึง ผลกระทบต่อผู้อื่นโดยให้ยึดหลักจริยธรรมสารสนเทศ PAPA Model

๑.๑ ความเป็นส่วนตัว (Privacy) การเคารพข้อมูลส่วนบุคคลของผู้อื่นและสิทธิความเป็นส่วนตัว ไม่เปิดเผยข้อมูลหรือนำข้อมูลไปเผยแพร่โดยไม่ได้รับอนุญาต

๑.๒ ความถูกต้องของข้อมูล (Accuracy) การตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลก่อนนำไปใช้หรือแชร์ เพื่อไม่ให้เกิดความเสียหาย

๑.๓ ทรัพย์สินทางปัญญา (Property) การไม่ละเมิดลิขสิทธิ์ซอฟต์แวร์ หรือผลงานดิจิทัลของผู้อื่น รวมถึงกฎหมาย PDPA และ พ.ร.บ. คอมพิวเตอร์ เป็นต้น

๑.๔ การเข้าถึงข้อมูล (Accessibility) สิทธิในการเข้าถึงข้อมูลอย่างเท่าเทียมและเป็นธรรม ไม่ใช่สิทธิหรืออำนาจในการกีดกันหรือเอาเปรียบผู้อื่น

๒) การเข้าถึงสื่อดิจิทัล

สื่อดิจิทัล หมายถึง สื่อที่นำเอาข้อความ กราฟิก ภาพเคลื่อนไหว เสียง มาจัดรูปแบบ โดยอาศัยเทคโนโลยี ความเจริญก้าวหน้าทางด้านคอมพิวเตอร์และการสื่อสารมาประยุกต์ใช้ ทำให้ลดค่าใช้จ่ายและระยะเวลา ประเภทของสื่อดิจิทัล ได้แก่ ภาพดิจิทัล เสียงดิจิทัล วิดีโอดิจิทัล ทิวทัศน์ดิจิทัล และอินเทอร์เน็ตดิจิทัล

อินเทอร์เน็ต (Internet) ย่อมาจาก Inter Connection Network ซึ่งหมายถึง เครือข่าย คอมพิวเตอร์ ขนาดใหญ่ที่เชื่อมโยงเครือข่ายคอมพิวเตอร์ทั่วโลกเข้าไว้ด้วยกัน เพื่อให้เกิดการสื่อสารและ การแลกเปลี่ยนข้อมูล

ประโยชน์ของอินเทอร์เน็ต มีดังต่อไปนี้

๑. ใช้ในการสื่อสาร เช่น e-mail, chat, telephone
๒. ใช้ในการแลกเปลี่ยนข้อมูล เช่น ส่งไฟล์ต่าง webboard
๓. เป็นเครื่องมือทางธุรกิจ เช่น เว็บไซต์บริษัท ระบบธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์

๔. สืบค้นข้อมูล เช่น google, bing, aol, yahoo

๕. เพื่อความบันเทิง เช่น youtube, sanook

แบนด์วิดท์ (Bandwidth) หมายถึง อัตราการส่งข้อมูลผ่านตัวกลางไปยังอีกสถานที่หนึ่ง ซึ่งตัวกลางนั้นจะเป็นสายทองแดงหรือสายใยแก้วนำแสง ก็จะมีผลให้อัตราการส่งข้อมูลไปยังสถานที่หนึ่งที่แตกต่างกัน

ประเภทของการเข้าถึงอินเทอร์เน็ต

๑. การเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ตแบบใช้สาย (Wire Internet) ได้แก่ Modem Dial, Lease Line, ADSL, LAN, Fiber Optic

๒. การเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ตแบบไร้สาย (Wireless Internet) ได้แก่ Wi-Fi, Mobile Phone

เทคโนโลยีดิจิทัลอื่นๆ

Big Data มี ๓ ลักษณะ ประกอบด้วย

๑. Volume คือ ข้อมูลมหาศาลขนาดใหญ่ มีจำนวนมาก เกินกว่าระบบฐานข้อมูลแบบเดิม ๆ จะสามารถที่จะจัดการได้

๒. Velocity คือ ข้อมูลที่ต้องวิเคราะห์เข้าสู่ระบบ ฐานข้อมูลอย่างรวดเร็ว โดยให้ความสำคัญกับข้อมูลที่เป็น Real-time

๓. Variety คือ ข้อมูลที่มีความ หลากหลายทั้งที่เป็นแบบโครงสร้างหรือรูปแบบที่ไม่แน่นอน การค้นหาข้อมูลในอินเทอร์เน็ต

เสิร์ชเอนจิน (Search Engine) เป็นการค้นหาสิ่งที่ต้องการรู้ในข่ายเครือข่ายอินเทอร์เน็ต โดยการค้นหา ผ่านเว็บไซต์ต่าง ๆ เช่น Google Yahoo

การค้นหาตำแหน่ง (Google Map) โดยการใส่คำที่ต้องการค้นหา สามารถดูสภาพแวดล้อมผ่าน มุมมองถนน (Street View) และท่องเที่ยวโลกกับ (Google Street View)

๓) ความเข้าใจและการสื่อสารยุคดิจิทัล

บทบาทการสื่อสาร ประกอบด้วย ผู้รับสารและผู้ส่งสาร โดยสารที่ใช้มีการแสดงข้อเท็จจริง (Fact) และข้อคิดเห็น (Opinion)

ข้อเท็จจริง คือ ข้อความแห่งเหตุการณ์ที่เป็นมาหรือเป็นอยู่ตามจริง หรือเหตุการณ์ที่จะต้องวินิจฉัย ว่าเท็จหรือจริง สามารถพิสูจน์สนับสนุนยืนยันได้

ข้อคิดเห็น คือ ความเห็น ความรู้สึกนึกคิดของผู้ส่งสารที่สอดแทรกอยู่ในเนื้อหา ไม่สามารถพิสูจน์สนับสนุนยืนยันได้

ลักษณะข้อเท็จจริง (Fact)

๑) มีความเป็นไปได้

๒) มีความสมจริง

๓) มีหลักฐานเชื่อถือได้

๔) มีความสมเหตุสมผล

ลักษณะข้อคิดเห็น (Opinion)

๑) เป็นข้อความที่แสดงความรู้สึก

๒) เป็นข้อความที่แสดงความคิดเห็น

๓) เป็นข้อความที่แสดงการเปรียบเทียบอุปมาอุปไมย

๔) เป็นข้อความที่เป็นข้อเสนอแนะหรือเป็นความคิดเห็นของผู้พูดเอง

๔) ความปลอดภัยยุคดิจิทัล (Cybersecurity)

ความเป็นส่วนตัว (Privacy) ส่วนสำคัญคือ รอยเท้าดิจิทัล (Digital Footprint) โดยข้อมูลต่างๆ เช่น ข้อความ รูปภาพ สิ่งต่าง ๆ และลงไว้ใน Social Media Facebook, Twitter, Instagram, Social Cam หรือช่องทางไหนก็ตาม ซึ่งอันตรายของการทิ้ง Digital Footprint

๔.๑ การป้องกันข้อมูลส่วนบุคคลและสิทธิ์การเข้าถึง ใช้หลักการตั้งรหัสผ่าน Password ที่มีความปลอดภัย โดยมีความยาวขั้นต่ำ ๘- ๑๒ ตัวอักษร ประกอบด้วยอักษรตัวใหญ่ ตัวเล็ก ตัวเลข และสัญลักษณ์พิเศษ ไม่ใช้รหัสซ้ำกันในทุกระบบ และเปิดการใช้งานระบบการยืนยันตัวตนแบบ ๒ ชั้น เช่น การรับรหัส OTP ผ่านทาง SMS

๔.๒ การรู้เท่าทันวิศวกรรมสังคม (Social Engineering & Phishing) การหลอกลวงทางอีเมล เป็นการสร้างสถานการณ์ฉุกเฉินเพื่อให้กดลิงค์ปลอมไปกรอกรหัสผ่าน โดยวิธีการสังเกตให้ตรวจสอบชื่ออีเมลผู้ส่งให้ละเอียดและไม่กดลิงค์แปลกปลอมเด็ดขาด

๔.๓ การป้องกันมัลแวร์และภัยคุกคามจากไวรัสเรียกค่าไถ่ (Malware & Ransomware) เกิดจากการเปิดไฟล์แนบที่ผิดปกติหรือการดาวน์โหลดไฟล์จากเว็บไซต์ปลอมซึ่งจะเข้ามาล็อกไฟล์ทั้งหมดในเครื่อง สามารถป้องกันได้โดยการอัปเดตระบบปฏิบัติการ Windows/masOS และโปรแกรมแอนตี้ไวรัสให้เป็นเวอร์ชันล่าสุดเสมอ

๔.๔ ความปลอดภัยของระบบงาน ควรระวังการใช้ Wi-Fi สาธารณะที่ไม่มีรหัสผ่าน เมื่อต้องทำงานนอกสถานที่ในการเข้าถึงระบบงานภายในองค์กร ควรเชื่อมต่อผ่านระบบ VPN (Virtual Private Network) ขององค์กรเพื่อเข้ารหัสข้อมูล

๔.๕ ความเป็นส่วนตัวและความปลอดภัยบนมือถือ (Mobile Security and Privacy)

๔.๕.๑ ติดตั้งโปรแกรมป้องกันไวรัสบนมือถือ

๔.๕.๒ ติดตั้งเฉพาะโปรแกรมที่น่าเชื่อถือ

๔.๕.๓ ปิดการใช้งาน WIFI และ Bluetooth เมื่อไม่ได้ใช้งาน

๔.๕.๔ ปรับปรุงระบบปฏิบัติการให้ทันสมัยอยู่เสมอ

๔.๕.๕ สำรองข้อมูลที่สำคัญ

๔.๕.๖ ตั้งค่าให้มือถือพบข้อมูลอัตโนมัติเพื่อสูญหาย

ประโยชน์ที่ได้รับ

๑. ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ
๒. ผู้เรียนสามารถรู้เท่าทันสื่อดิจิทัล คิด วิเคราะห์ แยกแยะ สื่อดิจิทัลเพื่อเลือกใช้ในการทำงานได้อย่างเหมาะสม
๓. ผู้เรียนสามารถปฏิบัติงานด้านดิจิทัลได้อย่างถูกต้องและปลอดภัย
๔. ผู้เรียนมีความเข้าใจในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อทำงานผลิตชุดข้อมูลสำหรับการบริการสาธารณะ

(นางสาวปิยวรรณ คลังชำนาญ)

นักวิทยาศาสตร์ชำนาญการพิเศษ

ผู้อบรม

ประกาศนียบัตร

ให้ไว้เพื่อแสดงว่า

ปิยวรรณ คลังชำนาญ

ได้ผ่านการอบรมด้วยระบบการเรียนออนไลน์ในบทเรียน
ความเข้าใจและการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลอย่างมีประสิทธิภาพ
(Understanding and Using Digital Technology)

จำนวนชั่วโมงการเรียนรู้ 2:30 ชั่วโมง

โดยสถาบันพัฒนาบุคลากรภาครัฐด้านดิจิทัล
ภายใต้การดำเนินงานของสำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (องค์การมหาชน)
ให้ ณ วันที่ 1 พฤษภาคม 2568

Ah.

(นางไอรดา เหลืองวิไล)

รองผู้อำนวยการสำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล

รักษาการแทนผู้อำนวยการสถาบันพัฒนาบุคลากรภาครัฐด้านดิจิทัล

3bb51a50

Signed by สำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (องค์การมหาชน) (สพร.)
Digital Government Development Agency (Public
Organization) (DGA)
Date: 2026-06-17T11:16:13.340+07:00